

Miljödepartementet
M2022/01829

Mobility Swedens synpunkter på promemorian Näringslivets klimatomställning PM 2022:10

Mobility Sweden är den svenska branschorganisationen för tillverkare importörer av personbilar, lastbilar och bussar och har getts möjlighet att till Miljödepartementet inkomma med synpunkter på promemorian Näringslivets klimatomställning.

Sammanfattning

Mobility Sweden står bakom Parisavtalet och arbetar aktivt för att nå klimatmålen i Sverige och i EU. Svensk fordonsindustri är mitt inne i en grön omställningsfas och för att nå klimatmålen är det avgörande att hela samhället ställer om. Det i sin tur ger globala exportfördelar för svensk industri och gynnar svensk konkurrenskraft i världen.

Promemorian innehåller förslag och rekommendationer om näringslivets klimatomställning inför den kommande klimatpolitiska handlingsplanen 2023–2026. Mobility Sweden anser att det är viktigt att regering och näringsliv samverkar för att nå klimatmålen, till att tillståndprocesser förenklas och kortas samt att den fossilfria elproduktionen och utbyggnadstakten för elnät ökar snabbt.

Mobility Swedens övergripande synpunkter på förslagen

Klimatpolitik handlar om mer än bara sänkta utsläpp. Det handlar om konkurrenskraft, näringspolitik, energipolitik, miljötillstånd, forsknings- och utbildningspolitik samt ökat välbefinnande. Klimatomställningen utgör en enorm chans för Sverige och svensk fordonsindustri att sänka utsläppen samtidigt som vi ökar vårt välbefinnande. För det krävs det att rätt åtgärder sker vid rätt tidpunkt. Annars riskerar Sverige som nation att dels misslyckas med klimatomställningen, dels äventyrar det fordonsindustrins globala konkurrenskraft och därmed även delar av Sveriges bidrag till klimatomställningen både inom EU och globalt.

Sverige står för en bråkdel av de globala utsläppen av växthusgaser, även om samtliga av Sveriges utsläpp eliminerades så skulle det inte räcka för att nämnvärt påverka de globala klimatförändringarna. Med det sagt är det emellertid viktigt att Sverige ställer om. Fordonsbranschen utgör en viktig del av den omställningen. Svensk fordonsindustri bidrar idag med stora exportvärden och ligger i framkant i världen vad gäller ny teknik för att hantera klimatutmaningarna som vägtrafiken står för. För att vi ska lyckas med att minska utsläppen och samtidigt behålla

konkurrenskraften globalt behövs styrmedel som främjar elektrifiering och minskade utsläpp såväl i Sverige som i EU. Det är också viktigt att fossilfri el levereras där och när den behövs och att Sverige präglas av ett generellt gott näringslivsklimat.

Svensk fordonsindustri har redan påbörjat resan mot fossilfria transporter och har gjort stora investeringar för att både sänka och helt eliminera utsläppen. Det handlar till exempel om miljardinvesteringar i utveckling och produktion av elektrifierade fordon, i investeringar i publik laddinfrastruktur för fordon. Det handlar även om att fordonsindustrin är med och driver efterfrågan av fossilfritt stål samt investerar i batterifabriker i Sverige. Tekniska lösningar och investeringsvilja finns i industrin, men en förbättrad elinfrastruktur behöver komma på plats. Varken fordonsindustrin eller regeringen kan lösa problemen själva och därför behöver näringsliv, regering och riksdag samt myndigheter samverka för att förverkliga klimatambitionen.

Mobility Sweden tillstyrker att fordonsstrategisk forskning och innovation (FFI) fortsatt ska stödjas, både för fordon och arbetsmaskiner. Programmet har lett till fördjupad samverkan, stärkt konkurrenskraft samt ökad kompetens, kunskap och vetenskaplig kvalitet för fordonsindustrin och akademien. Fordonsindustrin i Sverige ser FFI som en av de viktigaste insatserna för att fortsatt stärka forskning och utveckling i Sverige samt öka konkurrenskraften för svensk industri. FFI är även avgörande som samverkansplattform i den omställning som transportsektorn genomgår.

Inom forsknings- och utbildningspolitiken är det angeläget att livslångt lärande betonas allt mer under mandatperioden. I en tid av omställning till elektrifierade fordon är påbyggnadsutbildningar i exempelvis batteriteknik och elmotorer viktiga för yrkesverksamma ingenjörer, servicetekniker och produktionspersonal inom fordonsindustrin.

Mobility Sweden ser behovet att teknikneutralt stödja alla former av förnybara drivmedel för både fordon och arbetsmaskiner. I nuläget behövs samtliga insatser för att klara klimatmålen. Mobility Sweden avstyrker därför förslaget att utvärdera Klimatpremien för att styra stödet till nyare tekniker.

Biodrivmedel kommer att krävas för att minska vägtransporternas klimatpåverkan. Biodrivmedel som producerats i Sverige eller våra grannländer stärker även svensk energisäkerhet. De förbränningsmotorfordon som säljs i dag kommer att vara i trafik långt in på 2030-talet. Inom vissa fordonssegment kommer heller inte omställningen till elektrifierade fordon gå lika snabbt eller vara svåra att elektrifiera. Den rullande flottan av fordon kommer under en lång tid framöver behöva biodrivmedel för uppnå fossilfrihet. En mycket stor del av de dieselfordon som rullar i Sverige kan använda HVO 100. Biogas är ett annat fossilfritt alternativ med mycket god klimatprestanda.

För tunga fordon är högkapacitetsfordon en effektiv åtgärd för att minska utsläpp i närtid. Mobility Sweden ser det som angeläget att fordon upp till 34,5 meter tillåts från och med sent 2023 i linje med vad regeringen tidigare kommunicerat.

Klimatomställningen kräver en kraftigt utökad fossilfri elproduktion och utbyggnad av elnät. Det är helt avgörande för elektrifieringen och möjlighet att utnyttja den

utbyggda laddinfrastrukturen i hela landet. Ska vi klara av att nå våra mål med stärkt konkurrenskraft så krävs det också att miljölagstiftningen uppdateras, tillståndsprocesserna måste snabbas på för att klimatomställningen inte ska bromsas.

Mobility Sweden stödjer även utbyggnad av ladd- och vätgasinfrastruktur både för fordon och arbetsmaskiner. Behovet av infrastruktur är stor i hela landet och därför tillstyrks förslaget att uppdra till myndigheterna att ta fram ett förslag till öronmärkt stöd till infrastruktur även för arbetsmaskiner.

Stockholm den 15 december 2022

Mobility Sweden

Emmi Antonsson
Chef för kommunikation och samhällskontakter